

СТРУКТУРА КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ ПРИ ДЕГЕНЕРАТИВНО-НЕКРОТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ РІЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

Бруско А. Т., Лябах А. П., Долгополов О. В., Блінова О. М., Пятковський В. М.
ДУ "Інститут травматології та ортопедії НАМН України", м.Київ

Мета дослідження – встановити особливості будови кісткової тканини при посттравматичній ішемії, порушеннях периферійної іннервації кінцівок та діабетичній остеоартропатії.

На підставі отриманих нами результатів морфологічних досліджень експериментального (моделювання ішемії) та операційного матеріалу, взятого у хворих при трофічних розладах в умовах посттравматичної ішемії, розладах периферійної іннервації після травм та порушеннях обміну при цукровому діабеті, визначені особливості перебігу дегенеративнонекротичного процесу в кістковій тканині. Встановлено, що структурні ознаки порушень трофіки кісткової тканини перебігають однотипно, оскільки вони розвиваються після гострих або хронічних розладів кровопостачання. Тяжкість їх залежить від ступеня циркуляційних розладів кровопостачання, швидкості й повноцінності компенсації та спрямованості клінічного перебігу. Патологічні зміни проявляються дистрофією та некрозом кісткової тканини, посиленням остеокластичної резорбції та остеолізом.

При порушеннях периферійної іннервації у зв'язку зі зменшенням або виключенням гідродинамічних ефектів еластичних деформацій переважають резорбційні процеси, які перебігають доти, доки не встановиться новий рівень відповідності кількості кісткової тканини функціональному навантаженню.

Найбільш виразні зміни структури кісткової тканини спостерігали при синдромі діабетичної стопи, при якому виникали та неухильно прогресували на фоні зростаючих проявів порушень гемоциркуляції та діабетичної нейропатії дегенеративно-некротичні, резорбційні, остеолітичні процеси і явища фіброзу. Ці патологічні зміни на фоні підвищеної травматизації тканин унаслідок втрати чутливості та приєднання інфекції, як правило, закінчувалися розвитком гнійно-запальних ускладнень.

Таким чином, основними факторами розвитку тяжких патологічних змін у кістковій тканині стопи є поступово прогресуючі циркуляційні та неврологічні розлади, що виникають на ґрунті ураження судин та нервових структур внаслідок глибоких порушень обміну речовин, які супроводжують захворювання на цукровий діабет.

Морфологічні дані, отримані нами в умовах норми та патології, свідчать, що дегенеративнонекротичні процеси та порушення будови кісткової тканини перебігають за одними й тими ж основними механізмами, але різняться за активністю, яка значно посилюється при поєднаній дії декількох патогенних факторів, як, наприклад, при синдромі діабетичної стопи.

СТРУКТУРА КОСТНОЙ ТКАНИ ПРИ ДЕГЕНЕРАТИВНО-НЕКРОТИЧЕСКИХ ПРОЦЕССАХ РАЗЛИЧНОЙ ЭТИОЛОГИИ

Бруско А.Т., Лябах А.П., Долгополов А.В., Блинова Е.Н., Пятковський В.М.
ГУ "Інститут травматологи и ортопедии НАМН Украины", г.Киев

STRUCTURE OF THE BONE TISSUE IN DEGENERATIVE AND NECROTIC PROCESSES OF VARIOUS ETIOLOGY

Brusko A. T., Liabakh A.P., Dolgoplov A.V., Blinova E.N., Piatkovskyi V.M.
SI "Institute of traumatology and orthopedics of National Academy of Medical Sciences of Ukraine", Kyiv, Ukraine